No. 2318 Zaterdag 9 Juni 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

BOVENWINDSCHE EILANDEN.

„Commentator" schrijft in het Kol. Weekbl. van 10 Mei j.l. de volgende interessante particuliere correspondentie, gedateerd 20 Maart 1928, die wij wel de moeite waard achten om onder de oogen van ons publiek te brengen.

* * *

De belastingvrijdom naar de begrooting van 1928.

I.

Een stukje voorgeschiedenis (1926).

Een reorganisatie-ontwerp van den publieken dienst in de Raden van Politie. Het oriënteert zich naar St. Martin. — Zijn consequenties. — Zijn levensduur: de eilanden proefkonijn. — Zijn ontvangst bij de Landraden. — Hun oordeel. — Commentaar. — Inspectie-reizen.

In 't algemeen zien wij, Bovenwinders, voor zoover we niet tuk zijn op een goed en goedkoop glas champagne en een uiterst billijke, doch heerlijke „swizzle", dan wel tot de handelaars in gedistilleerd in spe, niet behooren, in den belastingvrijdom ons toebedacht, door de begrooting voor 1928, een uiterst primitief beroep op het volks-instinct. De groote massa staat er dan ook bij intuïtie zeer onverschillig tegenover en hij, die een beetje verder kijkt dan zijn neus lang is, betwijfelt ten zeerste, of we er waarlijk agrarisch en commercieel op vooruit zullen gaan en of het levenspeil m. n. van den kleinen man er door zal verbeteren. Integendeel, hij vreest een nog sterkere destructie onzer oeconomische verhoudingen, m.n. door den vrijdom van invoerrechten, drankaccijns en vergunningsrecht. De voorgeschiedenis, die zich, te onzent, twee jaar geleden afspeelde, is bovendien niet langs onze koude kleeren gegaan. Zij heldert op, waar de desbetreffende begrootingsstukken niet aan overmaat van duidelijkheid mank gaan.

In den Raad van Politie van elk onzer eilanden kwam in Mei (St. Martin en Saba) en in Juni (St. Eustatius) van 1926 aan de orde een ontwerp van het Hoofdbestuur tot reorganisatie van den publieken dienst op de Bovenwindsche eilanden. Het omvatte een vrij-handelstelsel, een financieele decentralisatie en een versobering van administratie. De Gezaghebber-Voorzitter fungeerde als gemachtigde van den Gouverneur, die zelf tegenwoordig zijnde, waar gewenscht diens toelichtingen accentueerde of aanvulde.

Het reorganisatie-ontwerp was echter geen object van discussie. De Gouverneur wenschte slechts de insulaire wethouders of Landraden over zijn strekking te hooren, in afwijking van het gezonde beginsel van het Regeerings-reglement, dat een collectieve verantwoordelijkheid van Gezaghebber en Landraden wil en dienovereenkomstig voorschrijft, dat zij, als Raad van Politie, den Gouverneur van raad dienen moeten.

Het primaire doel der reorganisatie was, het Nederlandsche deel van St. Martin tot een vrijhaven te maken, gelijk het aangrenzende Fransche deel dat is. Op het onze golden allerlei zeer strenge wetten, m. n. de Curaçaosche belastingverordeningen, terwijl men op het Fransche part practisch zonder wetten leefde. Met name op ons St. Martin stuitte de uniformiteit bij haar toepassing op bezwaren. De zaken konden er niet bij het oude gelaten worden, wilde men er de gewenschte commercieele en oeconomische verbeteringen aanbrengen. Den smokkel van het Fransche vrije gebied naar het Nederlandsche belastinggebied kon men niet beletten, zoodat het laatste met het eerste niet concurreeren kon. Een nieuw veld van smokkelarij zou men echter openen en de douane-kosten slechts verplaatsen, wanneer St. Eustatius en Saba tevens geen vrijhavens werden. 1)

Gevolglijk voor alle drie eilanden een financieele decentralisatie, door uitschakeling van de gewichtigste belastingen (invoerrecht, drankaccijns enz.) en heffing van locale belastingen, ter bestrijding van die insulaire uitgaven, welke niet het administratie-, onderwijs-, gezondheids- en politiewezen betroffen, blijvende deze ten laste van de koloniale kas.

Zou eenmaal de gedachte reorganisatie werkelijkheid geworden zijn, dan zou zij een radicale verandering te weeg brengen, waarom de Landraden haar duchtig onder de oogen moesten zien.

Was de administratie der eilanden in betrekking tot hun oeconomische beteekenis op een te groote leest geschoeid, als vrijhavenschappen zouden zij de fiscale ambtenaren kunnen missen, zoowel als een gedeelte der politie.

Wanneer na eenige jaren mocht blijken, dat de reorganisatie niet aan haar doel zou beantwoorden, dan kon toch altijd weer tot het oude systeem teruggekeerd worden. Doch hoe het ook zij, de geheele groep der Bovenwindsche eilanden moest in de proef deelen, wilde men de reorganisatie op St. Martin in praktijk kunnen brengen. Vertrouwd moesten echter worden, dat een en ander in het belang van alle drie zou zijn en ongetwijfeld zou de immigratie sterk aangemoedigd worden.

De drie paren van Landraden gaven hoofsch hun waardeering te kennen voor de goede bedoeling van het ontwerp, al ontging hun de draagkracht er van. Slechts in het eerste deel der trias: vrijhaven, financieele decentralisatie, administratieve versobering, vermochten zij iets concreets te zien. De beide andere leken hun onbestemd en nevelachtig.

Bovendien er hing over de samenkomst der „volksvertegenwoordigers" met den Gouverneur van de kolonie en zijn gemachtigde de realiteit van onuitgesproken dingen: — van vermoedens, dat de Landraden, als Roucou's het reorganisatieplan voor elders kleur moesten geven; — van latente grieven over achterstelling bij de Benedenwindsche eilanden; — van het besturen uit Willemstad en de denaturatie van het gezaghebberschap, wat ook de positie van de Landraden nullificeerde; — van meesmuilen over het verband tusschen het dalende peil der fiscale ambtenaren en de groeiende onmacht tegen den dranksmokkel op St. Martin; — van .... enz Kortom het idee, dat andere belangen, meer dan die hunner eilanden gediend moesten worden, schiep een eigenaardige mentale sfeer. Een fatale klank kreeg daarin de toch eigenlijk gesuggereerde opmerking van den oudsten Landraad van St. Eustatius, dat hij en zijn collega verlangend waren te zien, dat er iets gedaan werd om het Gouvernement van Curaçao te helpen (sic!). Ironisch klonk de interruptie van de Landraden van St. Martin vragende naar zekere wetswijziging, waarop ze in 1924 reeds aangedrongen hadden. Sarcastisch was het zwijgen over het immigratie-denkbeeld.

Wat had, m. n. sinds 1924, het Gouvernement van Curaçao tegen de emigratie gedaan? Op St. Martin naar werkverruiming gestreefd, de zoutindustrie bevorderd? Op Saba den zeevaarder, op St. Eustatius den landarbeidersstand aan zich gebonden? Het tegendeel! Het had de emigratie direct of indirect aangemoedigd. Op St. Martin: de plantage Belvèdère, in 1919 aangekocht m. n. om een landarbeidersstand te vormen, verkocht. Het Fransche deel er van in 1923, het Hollandsche in 1924, waardoor voor dit laatste een 50-tal huurovereenkomsten vervielen; — de seizoenarbeider maar laten trekken naar Sto Domingo, waar hij weinig loon maar vele vuile ziekten opdoet; — de zoutpannen niet beschermd tegen hoogwater-gevaar. Op St. Eustatius, *de emigratie ingeluid* naar Curaçao (1924), met een proefzending van werklui naar de Petroleum-Industrie-Maatschappij, en daardóor de ontwikkeling van een nog bestaande kern van landbouwers gedupeerd, zonder dat de geëmigreerden er zijde bij sponnen. Op Saba een radio-installatie voor nonsens verklaard, schoon zij den zeevaarder aan zijn familie gebonden hadde. Voor de drie eilanden den hulp-landbouwkundigen dienst gesaboteerd, door hem in het ontvangerschap op een der eilanden te doen opgaan (1924) en ten slotte op te heffen (1926).

Slechts van één der zes landraden, en wel van den jongste op St. Eustatius, verwierf het reorganisatie-plan een succès d'estime. Zijn opgenoemde collega, de eenigszins bitse verzekering ontvangen hebbende, dat het Gouvernement door zou gaan met datgene voor zijn eiland te doen, zooals het steeds gedaan had, gaf te kennen, dat 's Gouverneuren voorstel een proef waard was. Kon dat er tevens toe bijdragen, Statius uit den hoek te brengen, waarin het geraakt was, het zou een iegelijk tot vreugde zijn.

Stemden beide Landraden dus onzelfzuchtig toe, dat ten behoeve van Sint Martin ingegrepen moest worden en deerde hen de soberheid van het ontwerp niet, de Landraden van St. Martin en die van Saba verlangden m.n. ten aanzien van de plaatselijke belastingen en de vereenvoudiging der plaatselijke administratie zich niet te binden. Zij wenschten van Bestuurszijde een meer positief bescheid, ten einde te kunnen oordeelen of aan de geheele reorganisatie in het oog springende voordeelen en weinig of geen tastbare nadeelen verbonden waren.

Wanneer de locale belastingen t. z. t. aan de orde kwamen, zouden de Sabaansche hun meening ten beste geven en wat den publieken dienst betrof, de regeling daarvan behoorde geheel tot de bevoegdhdid van den Gouverneur. Evenwel ze lieten niet na te wijzen op de wenschelijkheid van een wel georganiseerde administratie.

De Landraden van Sint Martin volstonden met het volste vertrouwen in 's Gouverneuren regelend inzicht te betuigen.

De vrijhaven op zich zelf lokte hun zeer toe, om aangevoerde redenen. Die van Saba gevoelden er iets voor en die van Sint Eustatius zagen er in een wapen „tegen bloedzuigende winkeliers", wat echter een zeer persoonlijke opvatting was. Immers de grondprijzen worden buitenaf vastgesteld en m. n. St. Kitts is een gewild emporium voor de eilanders, als correctief der locale prijzen.

Op St. Martin is de toestand anders. Het aantal winkeliers is er te groot in verhouding tot de bevolking en de kapitaalkrachtige regelen de prijzen der goederen naar die, welke door de kleine winkeliers gemaakt *moeten* worden. De ruggegraat van oeconomische vrije kleine landbouwers ontbreekt er geheel en het zijn slechts de meer gegoeden, die zich aan het winkelmonopolie van één familie kunnen onttrekken.

Geen wonder, dat het reorganisatie-plan geen onverdeelde bewondering verwierf. Het oriënteerde Saba en St. Eustatius kunstmatig naar St. Martin, maakte den wensch naar werkelijke decentralisatie en administratieve zelfstandigheid van onze eilandengroep tot aanfluiting van eenig Nederlandsch-koloniaal bestuur. Het bracht de belangen der beide eerste eilanden niet naar voren, maar naar achteren en voor die van St. Martin legde het geen zakelijken grondslag, waarop een reëelen handel van ingezetenen of vreemdelingen voort zou kunnen bouwen en de zoutindustrie zich tot tevredenheid der geïnteresseerden ontwikkelen.

De waarde van den invoer op Sint Martin bedroeg in 1925: f 231.610 tegen f 229.180 in 1924 of f 2430 meer: die van den uitvoer: f 34.580 tegen f 49.620 in 1924 of ruim f 15000 minder, hoofdzakelijk ten gevolge van den minderen zoutuitvoer tot een bedrag van f 14.000. „De weinig handel", gaat het Koloniaal Verslag over 1925 voort, „die hier gedreven wordt, vooral die in accijnsgoederen, wordt zeer benadeeld door den clandestienen invoer van het Fransche gedeelte. Het treffen van afdoende maatregelen van grensbewaking is binnen de grens van een toelaatbare uitgave daarvoor, ondoenlijk."

Op de reeds genoemde grensplantage, liggende op Fransch en Nederlandsch gebied, had men de contrôle geheel in de hand, door uitbreiding van domein, langs het Fransche, hadde men het ook elders verkregen; doch Belvèdère werd verkocht, en geen wettelijke regeling bepaalde, dat het algemeen belang vorderde een of meer particuliere landerijen op St. Martin geheel of gedeeltelijk tot domein terug te brengen.

Men ziet het: doelstelling was niet den oorsprong van het kwaad op te ruimen, maar om de gevolgen van dat kwaad daar te verminderen, waar verlichting van den economischen toestand van één eiland, het dringendst noodig scheen.

Hoe eenzijdig de voorlichting, die in het duister liet, dat de oriëntatie van Saba en St. Eustatius naar St. Martin in wezen neerkomt op oriëntatie naar den St. Martinschen drankhandel op zijn smalst!

Op dergelijke misleiding was honderd jaar geleden ook de vrijverklaring van de haven van St. Eustatius gevestigd. Commissaris-Generaal Van den Bosch, ter plaatse het oor leenend aan insulaire kooplieden en eigengeërfden — een drietal geïnteresseerd bij den Buenos-Ayriaanschen kaperhandel, verklaarde de reede van St. Eustatius vrij van in-, uit- en doorvoerrechten, van alle haven-en ankergelden (1828). Aan de distributie van kapergoederen kwam dra een einde, echter niet zonder verwikkeling met Engeland, doch daarmee was een oogenblik van welslagen en een volstrekte onverschilligheid voor de gevolgen niet ongedaan gemaakt: nog lang droeg het eiland het brandmerk van roofnest. *Staan heden St. Eustatius en Saba als satellieten van St. Martin, als dit, gebrandmerkt te worden als smokkelnesten?*

Grondige kennis van land en volk onzer historisch-geografische eenheden aan de peripherie der Caraïbische Zee wordt niet, per sè, verkregen door bezoeken van korter of langer duur, hoe vaak ook herhaald. Die van bestuurs- of administratieve autoriteiten kunnen erger dan waardeloos zijn: ze kunnen kwaad stichten, o.a, wanneer ze den achterdocht opwekken bij het vreemd blijven aan de psyché van de bevolking, het rassenverschil, de bestaansvoorwaarden enz.

Om de werkelijke gesteldheid en gezindheid, zoowel van den creool als van den kleurling, te vernemen, moet men een groot vertrouwen bij hen bezitten. Dat ontstaat of wordt gekweekt, slechts door langdurigen omgang. Aan enkelingen, aan een gezaghebber-bestuurder, die geen handlangersdiensten voor het centrale gezag verricht, wiens carrière in de handen van het Opperbestuur berust en die in waarheid is de „sentinelle du paix publique et le protecteur des indigènes", gelukt het bijwijlen zoowel den creool als den mulat vrij uit te doen spreken, in het bijzonder, wanneer hij met hun werk medeleeft.

Maar het gelukt niet aan den bureaumensch, den besten commies-gezaghebber, den meest karaktervollen Gouverneur.

Onder de na-oorlogsche depressie bracht de huidige Landvoogd ons zijn bezoeken en ze waren er te schrijnender om. De „bull-eye" van den oeconomischen orkaan was recht over St. Eustatius getrokken en tusschen Saba en St. Martin doorgegaan, daar het agrarisch bezit verwoestend. hier het teisterend. Een natuurlijke orkaan vergoedt met regen zijn euveldaden, breekt droogte-perioden, doch het landbouw-nihilistische Willemstad, door de hooge Moederlandsche politiek ten aanzien van ons vrij gelaten, stak geen hand uit, om het in zee gespoelde bruikbare menschenmateriaal aan wal te brengen. Dit zou wel elders, door den wind voortgedreven, opgepikt worden.

---

1) Bestuurszijde verloor uit het oog, al zouden wij in een handelskring met de Fransche naburen gebracht worden, dat de handelswaren daaruit niet in het vrije goederenverkeer zouden toegelaten kunnen worden, m.a.w. de douane-kosten zouden naar Curacao verplaatst worden.

NASCHRIFT VAN DE REDACTIE.

Wij gelooven dat „Commentator" een goed werk gedaan heeft, met dit stukje voorgeschiedenis te publiceeren.

Wij zijn er hem dankbaar voor, daar 't ertoe zal kunnen bijdragen om en de Bovenwindsche toestanden en de voorstellen die tot opheffing ervan gedaan zijn of gedaan zullen worden richtig er naar waarde te beoordeelen.

Daar 't eerst in het K. W. van 10 Mei j. l. alzoo na de behandeling van de begrooting voor 1929 in den Kol. Raad, gepubliceerd is, heeft het vanzelf sprekend geen invloed daarop kunnen uitoefenen.

Reeds een jaar geleden heeft de Raad in beginsel besloten tot afschaffing van verschillende belastingen op de Bovenwindsche eilanden. De Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1928 maakte geen melding van de diverse gezichtspunten welke bovenstaand artikel nu naar voren brengt.

Doch de ontwerpen tot wijziging van de belasting-ontwerpen zelf zijn nog niet tot wet verheven. En een wijziging van de verordening betreffende de invoerrechten en de accijnzen is bij ons weten nog niet ingediend.

Er zal dus gelegenheid bestaan om het licht te laten schijnen over hetgeen in bovenstaand artikel naar voren is gebracht. Bovendien moeten volgens de M. v. A. op de begrooting voor 1929, gedagteekend 23 April 1928, de locale besturen nog gehoord worden over het schema betreffende het personeel dat op de Bovenwindsche eilanden in stand gehouden zal worden. Ook in de drie Raden van Politie zal dan hetgeen in bovenvermeld artikel is ter sprake gebracht, onder de oogen kunnen worden gezien, voor zoover zulks nog niet geschied is.

In elk geval lijkt de zaak wel interessant om van alle kanten bezien te worden.

De C. P. I. M. en de Caracasbaai.

De beteekenis van den afstand van domeinland aan de Caracasbaai aan de C. P. I. M. — Ook de openbare wegen in erfpacht gegeven. — Feitelijk de geheele Caracasbaai weggegeven. — Wat dit beteekent voor de scheepvaart. — Wie zal de lasten dragen? — De sanitaire kant van deze aangelegenheid.

Hieromtrent schrijft de particuliere correspondent d.d, 10 Mei j.l. in de N. R. Crt.

„Zooals men in de bladen heeft kunnen lezen heeft de minister van koloniën, naar aanleiding van door het Tweede Kamerlid den heer Joekes bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting gestelde vragen, aan de Kamer doen toekomen een afschrift van de beschikking van den gouverneur, waarbij aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij tegen een canon van *f.* 12,000 jaarlijks is afgestaan een gedeelte van het aan de Caracasbaai op het eiland Curaçao gelegen domeinland, „ten einde daarop olie-opslagplaatsen, fabrieksinstallaties, pijpleidingen, werven, en alle werken, die zij noodig zal hebben voor een richtige functionneering van haar bedrijf, te hebben, en te houden."

Oppervlakkig beschouwd kan deze bestuursdaad geen reden geven tot critiek. Men moet het, integendeel, zelfs toejuichen, dat van bestuurswege tegenover de onderneming, waaraan Curaçao in economisch opzicht zoo ontzaggelijk veel te danken heeft, de grootst mogelijke tegemoetkomendheid wordt betoond en dat haar de faciliteiten worden verleend, die zij noodig heeft voor het instandhouden en uitbreiden van haar groote bedrijf.

Anders echter komt men voor de zaak te staan, wanneer men men zich rekenschap geeft van wat er zooal vastzit aan het uitgeven in erfpacht van „een gedeelte" van het aan de Caracasbaai gelegen domeinland. Want dan toch ontkomt men niet aan de conclusie, dat aan de genoemde maatschappij noodeloos meer en veel meer is gegeven dan zij voor de „richtige functionneering" van haar bedrijf noodig heeft, maar ook meer dan toelaatbaar is uit een oogpunt van algemeen belang.

Voor de uitoefening van het bedrijf, eventueel de uitbreiding daarvan, had de C. P, I. M. niet meer noodig dan de vrijheid en het recht, om ook op het domeinland aan de Caracasbaai de werken noodzakelijk voor de richtige functionneering daarvan, aan te leggen en te houden.

Er is echter meer gegeven.

Immers, naar thans is gebleken, strekt de verleende erfpacht zich niet simpel uit tot een „gedeelte" van het domeinland aan de Caracasbaai, maar ook tot de openbare wegen, die naar de landingsplaatsen aan de gemelde baai voeren.

In elk geval staat het vast, dat van het moment af, dat de C. P. I. M. voor de richtige functioneering van haar bedrijf — met het oog op brandgevaar b.v. — de bedoelde wegen afsluit voor het publiek verkeer, de baai — de bruikbare landingsplaatsen althans — van landzijde niet anders te bereiken zal zijn dan over de daaraan gelegen particuliere plantages.

Men begrijpt wat dit beteekent. Er is niet een stuk domeinland weggegeven, maar feitelijk de *geheele Caracasbaai, d. w. z. de eenige baai op het eiland Curaçao, die aan schepen van grooter diepgang of afmetingen dan de haven te Willemstad kunnen of durven binnenkomen, nog veilige anker- en ligplaats kan bieden.*

En dit voor een canon van *f.* 12,000 jaarlijks!

Een van de voor de hand liggende gevolgen van het weggeven van de Caracasbaai aan een particuliere onderneming zal zijn dat het gouvernement vroeg of laat — maar dan vooral niet weer te laat — tot de verbreeding van den havenmond te Willemstad zal moeten overgaan, wil men niet, dat de steeds grooter wordende stoomschepen die de Caraïbische zee bevaren en die wel de Caracasbaai maar niet de Willemstadsche haven durven binnenkomen, Curaçao uit hun vaarplan zullen schrappen.

Hoeveel tonnen gouds zal zulk een werk niet kosten en welk een uiterst poover figuur zullen de *f.* 12,000 van den canon niet maken tegenover de tienduizenden en nog eens tienduizenden, welke op de begrootingen

voor rente en aflossing van het kapitaal zullen moeten worden uitgetrokken?

Neen, wel heeft men in de Tweede Kamer kunnen spreken van het weggeven om niet van de Caracasbaai, al hebben de sprekers zich zelfs niet bij benadering nog rekenschap kunnen geven van de mate waarin het algemeen belang is geschaad en van de financieele lasten, welke voor het goedmaken van de begane fout in komende jaren op de bevolking zullen moeten worden gelegd. Dit laatste zal trouwens zwart op wit eerst blijken wanneer de kapitale bedragen voor de verbreeding van den havenmond op de Curaçaosche begrooting zullen worden gebracht.

Er is meer, waarvoor bij de kwestie van het afstaan van de Caracasbaai de aandacht mag worden gevraagd. Ook sanitaire belangen zijn daarbij betrokken.

Zooals immers als bekend mag worden verondersteld, ligt de quarantaine-inrichting Beekenburg aan voormelde baai. Ook zonder deskundig te zijn op sanitair gebied gevoelt men, dat quarantaine-inrichting en oliebedrijf twee dingen zijn, die niet samen kunnen gaan. Wat — mag men wel vragen — moet er van de quarantaine-inrichting worden, wanneer vlak daarnaast olie-opslagplaatsen en fabrieksinstallaties gaan verrijzen?

Het verluidt, dat er door een Nederlandsch oorlogsschip in de St. Kruisbaai en misschien ook in andere baaien peilingen zijn gedaan in verband met de verplaatsing van de quarantaine-inrichting

Achteraf, natuurlijk.

Wie zal de kosten dragen van de eventueele verplaatsing? Naar recht en billijkheid moet de C. P. I. M. dat doen. Maar is dat wel van haar bedongen bij het verleenen van de erfpacht op de Caracasbaaai?

Het zijn maar vragen, welke wij hier stellen; wij missen uiteraard het recht de antwoorden af te dwingen of ze zelf te geven.

Maar wij mogen vertrouwen, dat onze Senaat, die reeds in zijn voorloopig verslag de kwestie van de Caracasbaai heeft aangeroerd, thans, nu het antwoord op de vragen van den heer Joekes is binnengekomen, wat dieper in deze aangelegenheid zal treden en daarbij ook de sanitaire zijde daarvan de aandacht waardig zal keuren."

Artsen voor Curaçao.

Naar aanleiding van de waarschuwing van de hand van H. Pinkhof, verschenen in het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde van 11 Febr. j. l., en door ons overgenomen, maakt Dr. P. H. van der Hoog, ex-Directeur van den O. G. alhier, eenige aanteekeningen in de N. R. Crt. van 3 Mei j. l.

Hij noemt de waarschuwing *volkomen juist en terecht*, en na de reden van zijn ontslagname te hebben aangegeven, zegt hij: „Het is voor een Nederlandsch geneesheer op het oogenblik absoluut af te raden zijn diensten aan het Gouvernement van Curaçao aan te bieden, zoolang de tegenwoordige gouverneur nog in functie is.

„Komt dit bezwaar echter te vervallen, dan is er voor een arts op de W.-Indische eilanden buitengewoon prettig en nuttig werk te verrichten, en is speciaal de betrekking van Directeur O. G. er een, die aan een goed onderlegd bacterioloog, die tevens de kunst verstaat om met de geneesheeren van diverse nationaliteiten die op Curaçao gevestigd zijn, samen te werken, groote voldoening kan schenken."

Ook „De West" van 20 April j.l. schrijft, dat speciaal voor Surinaamsche geneesheeren de toestand hier niet rooskleurig is, terwijl de redactie van het blad zich gaarne bereid verklaart, om eventueel gegadigden nadere inlichtingen te verschaffen.

„De verhouding tusschen de geneesheeren en den tegenwoordigen directeur van Openbaren Gezondheidsdienst, Dr. Henriquez, schijnt nogal te wenschen over te laten. In het bijzonder is dit het geval ten aanzien van de op Curaçao gevestigde Surinaamsche geneesheeren." Aldus De West."

De conclusie van dit alles zal zijn, dat het in voorkomende gevallen maar uiterst moeilijk, zoo niet geheel onmogelijk zal zijn om geschikte medici voor Curaçao te krijgen.

Iets waarvan de verklaring van den Gouverneur in de M. v. A. „dat de verhouding tusschen den Directeur en de dienstdoende geneesheeren, die allen, op een enkele uitzondering na, met toewijding en ijver hun taak vervullen, goed is", wel niet veel zal kunnen veranderen.

Inspectie-Onderwijs.

EXAMENS.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in de kolonie Curaçao ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10den December 1921 (P. B. 1921 No. 79) zullen worden afgenomen in de maand September 1928.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den

1sten Juli 1928 schriftelijk

aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van een geboorteakte.

Zij, die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van *Achttien jaren* hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning verleent het examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Ontvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

Vijf gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der vierde klasse, en van het examen in gymnastiek, nuttige of fraai handwerken;

Tien gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der derde klasse en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, wanneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der derde of vierde klasse;

Vijftien gulden voor het afleggen van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in het 2de lid van artikel 27 en in het 2de lid van artikel 42 der onderwijs verordening 1907.

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt zijn.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens, te spreken elken *Zaterdag* des morgens van **8** tot **12** uur op de Inspectie van het onderwijs, Fort Amsterdam.

Curaçao. 1 Juni 1928.

De Inspecteur voornoemd,

2—3 H. J. A. SCHROEDER.

Advertentie.

De PROCUREUR-GENERAAL, Hoofd der Politie in Curaçao,

A. brengt in herinnering:

1°. dat het verboden is in het 1e of stadsdistrict, zonder schriftelijke vergunning van het Hoofd der Politie, varkens op schot los of vastgemaakt te houden (art. 17 bis Alg. Pol. Keur); 2°. dat varkens op den openbaren weg in het 1e of stadsdistrict losloopende gevonden, door de politie worden opgevangen of zoo de opvanging te moeilijk is, worden afgemaakt (art. 41 2e lid Alg. Pol. Keur);

3°. dat honden, die tusschen 10 uur des avonds en vijf uur des morgens op den openbaren weg door blaffen, huilen of janken overlast, of hinder veroorzaken, ter beschikking zijn van de politie (art. 36 Alg. Pol. Keur);

4°. dat honden, die binnen het stadsdistrict op den openbaren weg alsmede op voor een ieder toegankelijk particulier erf zonder toezicht losloopende worden gevonden door de politie worden opgevangen, en, indien zij binnen éénmaal 24 uren niet zijn afgevraagd, ter beschikking van de politie blijven. (art. 12, juncto art. 9 P. B. 1923, No. 14).

B. brengt ter algemeene kennis:

dat met ingang van 1 Juni 1928 aan bovengenoemde bepalingen met gestrengheid de hand zal worden gehouden.

Willemstad, 25 Mei 1928.

De Procureur-Generaal voornoemd

3—2 M. VAN DIJK.

Onze Waterleiding.

I.

Wie in den laatsten tijd zich maar een klein eindje buiten de stad heeft begeven, moet hebben opgemerkt, dat de werkzaamheden van den aanleg der nieuwe waterleiding reeds in verblijdende wijze de grenzen van de oude stad niet alleen genaderd, maar zelfs overschreden hebben.

Het wordt dus tijd, dat de *Amigoe* zijn lezers over dat groote stadsbelang, dat een paar jaar geleden een *question brûlante* was, wat nader inlicht.

We zijn in het korte tijdsverloop van de laatste 4 à 5 maanden de oplossing van de watervoorziening meer nabij gekomen dan gedurende de 4 à 5 jaar tevoren.

Na den eindeloozen tijd van studie en voorbereiding van het vraagstuk der watervoorziening zijn we na veel discussie en een heel lange periode van stagnatie en geduldig afwachten plots met een sprong en een ruk overgegaan tot de werkelijke uitvoering, die nu met rassche schreden de voltooiing nadert.

Men zal met verbazing vernemen, wat er in die bijna 5 maanden reeds tot stand gebracht is.

Einde December van het vorig Jaar kwam de Heer HENSY BEAUJON, de Directeur van de Waterleiding tevens belast met de uitvoering van het geheele werk, uit Holland terug van zijn studiereis, waar hij zijn tijd hoogst nuttig had besteed, en zich van het geheel en van alle onderdeelen van het vraagstuk der Watervoorziening had op de hoogte gesteld om met voldoende vakkennis toegerust de uitvoering van het werk op zich te nemen. Begin van het jaar werden de werkzaamheden begonnen en waren half Januari goed op dreef.

In dien tijd van nauwelijks 5 maanden is er nu reeds tot een totaal lengte van 12 K.M. een greppel van 3 voet diep en 2 voet breed langs de buitenwegen uitgegraven en daarin een dubbele buisleiding gelegd.

Die buisleiding strekt zich uit aan de Westzijde der stad van af *Bonabista* en *Roozendaal* tot op de *Roode Weg*, en is reeds vrij dicht bij de *Kortijnweg* genaderd. Het is bijna zeker, dat nog op het einde van deze maand één of meer aftapkranen op de berg van Otrabanda reeds voorloopig aan trucks en particulieren putwater van zeer goede kwaliteit zullen kunnen leveren.

Aan de Oostzijde van de stad begint de buisleiding bij het hofje van *Scherpenheuvel*, is verbonden, met de putten op *Klein* en *Groot Kwartier* en nu reeds doorloopend tot op den Berg van Pietermaai, waar sinds een paar weken een aftapkraan ongeveer tegenover het Israëlitische kerkhof volop water levert aan trucks en particulieren. Dit water is tot nu toe alleen afkomstig van *Klein Kwartier*, dat ruim voldoende in staat is in de voorloopig nog geringe behoeften te voorzien. Want *Klein Kwartier* kan nu reeds met elk van zijn 4 windmolens, 4 ton (kub. meter.) water per uur naar de stad verpompen.

Aan de zijde van Otrabanda ontvangt men voorloopig nog alleen water van *Roozendaal*, waar 2 putten met molens elk per uur eveneens 4 ton water stadwaarts stuwen. Spoedig zullen ook de 4 putten van *Bonabista* van dezelfde capaciteit daarbij worden aangesloten en in werking gesteld, zoodat er in den eersten tijd ruim voldoende water kan geleverd worden. Bovendien vergete men niet, dat op *Bonabista* nog een reserve van 25 á 30 putten is, die succesievelijk kunnen aangesloten worden.

Alles is er dus op berekend om binnen den kortst mogelijken tijd in de nu komende droge maanden minstens al vast op enkele plaatsen der stad uit aftapkranen hygienisch zuiver water aan de bevolking te kunnen leveren. Het aantal dezer kranen wordt natuurlijk van zelf steeds grooter, naargelang ook de aanleg van die buisleiding in de stad steeds méér vordert.

Het spreekt van zelf dat deze aanleg nu pas voor het zwaarste werk komt te staan.

Want de bodem in het stadsgedeelte verschilt enorm van die langs de wegen in de buitendistricten. In de stad is de ondergrond voor een zeer groot gedeelte harde massieve rots, en buiten rondom de stad bijna overal losse gruisgrond, van verweerd diabaasgesteente, zoodat men natuurlijk niet moet verwachten dat in de straten het leggen van de buisleiding in hetzelfde vlugge tempo zal kunnen geschieden als langs de buitenwegen, toen men soms tot één K.M. lengte per week kon aanleggen.

Een van de mooiste oplossingen van deze watervoorziening is, dat er geen buisleiding door de haven behoeft gelegd te worden, zoodat het in de toekomst is uitgesloten, dat op een of anderen dag, wanneer een in- of uitvarende boot eens een scheeve schaats wil rijden, zijn anker uitwerpt en de buisleiding aan stukken trekt, waardoor de heele watervoorziening van de stad plotseling voor weken lang kan worden stopgezet.

Die oplossing is gevonden 1o doordat het Oostelijk stadsgedeelte, dat is Pietermaai, Scharloo en de Punda van water voorzien wordt van uit de combinatie *Klein* en *Groot Kwartier* met *Scherpenheuvel*, en het Westelijk gedeelte, dus Otrabanda, van uit *Rozendaal* en *Bonabista*.

2o door een ceintuurleiding rondom de stad te leggen, die beide leidingen verbindt. Dit laatste lijkt bij den eersten blik wel wat grootsch en kostbaar, maar is het heelemaal niet, want de eigenlijke verbindingsleiding behoeft maar van af *Bonabista* achterom langs *Asiento* tot aan *Groot Kwartier* te worden doorgetrokken, wat niet zoo bijzonder lang is. Deze aansluiting is nog niet gelegd. Dat behoeft ook nog niet.

Daar is geen haast bij. Zij vormt als 't ware de sluitsteen van en de kroon op het werk. Deze ceintuurleiding wordt als 't ware de balanceer-inrichting, die met behulp van de beide hoogreservoirs op den berg *Altena-Parera* van de zijde van Pietermaai en bij *Charro* aan den kant van Otrabanda, zoodra er zeer hooge eischen aan gesteld worden, de watervoorziening geregeld dag en nacht op peil houdt.

Die hoogreservoirs zijn nog niet gereed, maar wèl in aanbouw. Bij *Charro* komt dit reservoir van beton te liggen, op 35 M hoogte bijna terzelfder plaatse, waar nu nog het oude ijzeren reservoir van de firma MADURO & SONS staat.

Op de berg Altena wordt een dergelijk betonreservoir op ongeveer dezelfde hoogte gebouwd. Door de hooge ligging dezer reservoirs komt er voldoende persing en druk in het buizennet, om het water ook in de bovenverdiepingen der huizen met kracht uit de kraan te doen stroomen.

Dit voor zoover het de leiding van *putwater* betreft. Doch we krijgen tegelijk ook een leiding van gedistilleerd water. En dat bewaren we voor een volgend artikel.

P. A. E.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao maakt hierbij bekend, dat het kenteeken, bedoeld bij art. 7 van de Hondenverordening 1923 (P. B. No. 14) dit belastingjaar den vorm van een kruis zal hebben, waarop aan den eenen kant het wapen van de West-Indische-Comnagnie en het jaartal 1928 en aan den anderen kant het volgnummer van de penning voorkomen. Het kenteeken is ten kantore van den Kolonialen Ontvanger verkrijgbaar, voor het stadsdistrict van geel koper en voor de buitendistricten van rood koper.

Willemstad, Curaçao, 30 Mei 1928.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie vd.

3—2 *M. VAN DIJK.*

BERICHTEN

KERKNIEUWS.

St. ANNA-KERK — Otrabanda. Morgen om half 9 plechtige H. Hoogmis. 's Avonds ten half zeven Pontificaal Lof, feestpredicatie door den Z. E. Pastoor SMIT, Processie met het Allerheiligste en „Te Deum" tot sluiting van het 40 urengebed.

Pastoor Hendriks.

Wegens ziekte van den Z. E. Pater F. Hendriks, Pastoor van Sabaneta, Aruba, die naar het Hospitaal S. Pedro is overgebracht, is Dinsdagavond de W. E. Pater H. Penninx per S.S. „Maracaibo" naar Aruba vertrokken ter assistentie. Onze beste wenschen voor een spoedig herstel van P. Hendriks.

Radio.

Geregeld lezen wij, in de Surinaamsche kranten van radioconcerten, waarvan door honderden en honderden genoten wordt. En toen begin Mei Philips, Eindhoven, Suriname en ook Curaçao toesprak, deed de radio-omroeper de belofte om ze geregeld van Nederlandsch nieuws, b.v. over de Olympische spelen, op de hoogte te houden. „Wij willen alles zijn voor allen."

Naar alle waarschijnlijkheid zal het niet lang meer duren of ook ons Curaçaosch, — niet alleen maar enkele amateurs, maar ook 't publiek-zal van radio-concerten kunnen genieten en het nieuwste Nederlandsche nieuws kunnen vernemen, op elk gebied, hopen wij.

Men is nog doorloopend bezig met dagproeven in de gevaarlijkste uren, die echter, naar wij vernemen, schitterend slagen.

Naar wij vernemen is Philips te Eindhoven, bezig een radio-toestel voor de tropen te construeeren, waarvan de Ned. Ind. Gasmaatschappij zich met het Agentschap zal belasten.

Openbare Werken.

Dinsdagavond zijn per S.S. „Maracaibo" naar Maracaibo vertrokken de Heeren Ir. VAN ROSSE, Directeur van O. W. en VELTMAN, technisch ambtenaar bij het stoomwezen, in verband met de aankoop van motorbooten voor den dienst van O. W. en den havendienst.

Scharloo-brug.

De nieuwe Scharloo-brug, en -straat naderen haar voltooiing. Het heeft lang geduurd, heel lang, maar eindelijk zal er dan toch een eind aan komen, zeer tot gerieve van de Scharloobewoners. De Raad heeft gevraagd deze brug de „Koningin Wilhelminabrug" en de straat er naar toe, de „Koningin Wilhelmina-straat" te noemen.

Z. E. de Gouverneur was er volgens zijn M. v. A. niet erg voor, vond 't niet erg passend. De Raad blijft er op aandringen, en het zal dus wel gebeuren. Wat wij ten zeerste toejuichen, omdat nog veel te weinig de geëerbiedigde Naam van Onze geliefde Koningin aan publieke werken alhier verbonden is.

Officieele Berichten.

van de vorige week.

Aan den tijdelijk schrijver ten kantore van den Directeur van 's Lands radio-en -telefoondienst alhier A. H. Goilo is, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en Willem Hernandes Krijt is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op bovengenoemd kantoor.

J. G. Narain, Ch. James, R, Lemmert, N. F, H. Bruma, A. G. Zandwijken en J. G. Grando zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse bij de Algemeene Politie in Curaçao.

Jacob Frederik Bouwman is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ten postkantore alhier.

De Heer Jacobus Beyderwellen is benoemd tot Technisch ambtenaar voor den dienst der Openbare Werken in Curaçao.

Aan den heer H. Schotborgh is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van den Voogdijraad op Curaçao, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten en de heer J. van de Pol is benoemd tot Lid van den Voogdijraad op Curaçao.

De besmetverklaring van Rio de Janeiro, wegens het voorkomen van pest is ingetrokken

van deze week.

De heer W. Chr. Vooges is benoemd tot tijdelijk Monteur-Bankwerker bij de Gouvernements-werkplaats te Willemstad op Curaçao.

De heer J. R. de Wit is benoemd tot Opzichter-uitvoerder bij het Departement van Openbare Werken in Curaçao.

De tijdelijk schrijver op het Ontvangerskantoor op Aruba, John William Polanen, is eervol ontheven als zoodanig en benoemd tot tijdelijk hulpkommies der belastingen en werkzaam gelaten op Arnba.

Mej. Hilda Helouisa Dennert is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld op het Ontvangerskantoor op Aruba.

J. N. F. Winkel en H Alsen zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2e klasse bij de Algemeene Politie in Curaçao.

Aan den onderwijzer der 3de klasse op Aruba, Antoine Richard Beaujon, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Een nieuwe uitgaaf van „Onze West."

In de reeks werkjes door de Vereeniging „Oost en West" uitgegeven is voor ons vooral van belang *„Onze West."*

Dit werd vóór 't eerst uitgegeven in 1910 en bevatte mededeelingen omtrent: I. *De Kolonie Suriname* door Remans Irus, en II. *De Kolonie Curaçao* door M. Victor Zwijsen.

In 1918 verscheen een 2de herziene en bijgewerkte druk, resp. van de hand van Fred. Oudschans Dentz en Mr. B. de Gaay Fortman.

„Thans zijn wederom een tiental jaren verloopen. Behalve de omstandigheid, dat de voorraad uitgeput raakt achten wij den tijd aangebroken om een nieuwe uitgave het licht te doen zien en tevens het geschrift zoodanig uit te breiden en om te werken, dat het zich aanpast aan dezen tijd en door een betere indeeling der stof meer tot zijn recht komt. Het werkje dient een vraagbaak te zijn voor hen, die deze gewesten willen willen bezoeken en zich tevoren op de hoogte willen stellen van de geschiedenis, van land en volk, van den economischen toestand, van de reis, van handel en nijverheid, van de levensomstandigheden in deze gebiedsdeelen aan de overzijde van den Atlantischen Oceaan en daarin ook zouden kunnen vinden adressen van vereenigingen en instellingen op koloniaal gebied, van consulaire ambtenaren, maand week-en dagbladen, de leesstof over beide gewesten enz." Aldus het K. W.

Met kaarten van Suriname en Curaçao en een gemakkelijk te raadplegen inhoudsopgave dient het boekje ook in bruikbaarheid te winnen.

De nieuwe uitgaaf is bezorgd door de heeren Fred. Oudschans Dentz en W. R, Menkman. Midden Juni zal het geschrift het licht zien. Het is verkrijgbaar voor den prijs van f. 1. Men zende zijn aanvrage aan het Informatiebureau de Ver. „Oost en West", Korte Voorhout 6, 's Gravenhage.

Belangstelling voor Suriname.

In het pas verschenen Verslag, uitgebracht door de Vereeniging voor Handel en Nijverheid in Suriname, over de economische toestand in 1927, lezen wij het volgende:

Overigens ontbrak het ook dit jaar niet aan belangstelling. Experts op verschillend gebied bezochten de kolonie.

Zoo werd in Juli de kolonie verrast door het bezoek van een vrij talrijk gezelschap Amerikanen, onder leiding van judge Wolf, advocaat te New York, en den ingenieur Peter Franz, eveneens van New York, die kort na hun komst hier oprichtten de „Guyana Mining and Development Company" en zich in het bijzonder voor bauxiet schenen te interesseeren. Er werden dan ook eenige terreinen voor bauxietontginning aangevraagd. De leider, de heer Wolf, keerde reeds enkele weken na aankomst terug naar New York, eenige maanden later gevolgd door het overig personeel, waarna van hen.... niets meer werd vernomen.

Van meer beteekenis voor de kolonie schijnt te zullen worden het bezoek van de heeren Krause c. s., als afgevaardigden van het te Berlijn opgericht „Pflanzungs Syndicat für Surinam". Het Syndicaat heeft optie genomen op eenige plantages in Suriname en moet zich bereid verklaard hebben op zeer groote schaal verschillende cultures (koffie, oliepalmen, tabak, cassave, enz.) aan te vatten, indien de immigrâtielasten — welke voorloopig voor twee jaar waren opgeschort — blijvend werden afgeschaft. Aan dien wensch is voldaan en de regeering verklaarde de beste verwachtingen te koesteren van de werkzaamheid van dit Syndicaat in Suriname.

Verder werd de kolonie bezocht door verschillende ingenieurs voor mijnbouwkundig onderzoek, terwijl de Amerikaansche „Goodyear Rubber and Tires Company" den bekenden rubberexpert J. C. Treadwell naar Suriname zond (begin 1928) in verband met een onderzoek naar de mogelijkheid van rubbercultuur in deze streken.

De kolonie verheugt zich over deze belangstelling. Maar wat ten zeerste betreurd wordt, is, dat het Hollandsch kapitaal zich kenmerkt door onthouding. Men beroept zich in Nederland op veel ondervonden tegenslag. Maar men vergeet daarbij, dat ook Indië grooten tegenslag heeft gekend eer daar reuze winsten werden gemaakt

Dat ook in Suriname goede winsten te behalen zijn, wordt op dit oogenblik het best geïllustreerd door de bauxietwinning. Dit bedrijf werpt schatten af. Uit de van hier verscheepte grondstof werd het afgeloopen jaar bijna vijftig millioen gulden aan aluminium gewonnen.

Zoo ziet men, dat Nederland jaarlijks ongeveer drie millioen bijpast om de Surinaamsche huishouding in stand te houden, en terzelfder tijd toelaat, dat vreemdelingen uit de „arme" kolonie de grondstof halen voor een bedrijf, dat jaarlijks een winst maakt ettelijke malen grooter dan het subsidiecijfer.

Het is niet denkbaar, dat Nederland op den duur in een zoo kortzichtige politiek zou volharden en wij willen dan ook hopen, dat Minister Koningsberger gelijk had, toen hij in de Tweede Kamer onlangs de verwachting uitsprak, dat weldra meerdere ondernemingen voor Suriname met Nederlandsch kapitaal zullen worden opgericht".

De vermiste gevonden.

Woensdag j. l. is alhier onder politiegeleide per schoener „Camia" binnengebracht de verminste seiner van Aruba. „S."

Hij was op 23 Mei met een schoenertje geland op de Venezolaansche kust bij Paraguana en werd aldaar door de Venezolaansche politie zwervend aangetroffen. Aanhouding volgde.

Zijn verdwijning van Aruba schijnt in verband te staan met onregelmatige kasomstandigheden. De heer Peiliker, van ons draadloos station alhier, is naar Aruba vertrokken voor onderzoek. In hoeverre S. schuld heeft zal het gerechtelijk onderzoek, dat op Aruba zal worden ingesteld, moeten uitwijzen.

Donderdagavond is S. per „Candia Maria" wederom onder politiegeleide naar Aruba overgebracht, om ter beschikking van den Gezaghebber te worden gesteld.

Emigratie.

Volgens hetzelfde Surinaamsch verslag gaat de emigratie naar Curaçao in stijgende lijn. In het jaar 1927 vertrokken er naar Curaçao 325 jongelieden tegen 184 in 1926 en 154 in 1925.

Arubaansch Nieuws.

Naar verluidt, heeft onlangs op Aruba de politie een man, een chauffeur zegt men, gearresteerd. Blijkbaar in de veronderstelling dat deze arrestatie onrechtmatig was, verzamelden zich toen een honderdtal personen, naar men zegt, onder leiding en aanvoering van den Landraad J. H. A. Eman voor de gezaghebberswoning en eischten de loslating van den aangehoudene.

Voor de tweede maal kwam, naar men zegt, de menigte terug onder aanvoering van genoemden Landraad en wel met denzelfden eisch. Op last van den Gezaghebber moest de politie toen de samengeschoolde menigte uit elkaar gedreven hebben.

***

Er schijnen vooral bij de „Eagle" op Aruba arbeidstoestanden te heerschen, die toch eigenlijk heelemaal niet door den beugel kunnen. Over de ontevredenheid van vele hollandsche arbeiders over een slechte behandeling bij overmatig werk hebben wij reeds in „La Union" kunnen lezen; ook over den dwang die op de arbeiders wordt uitgeoefend, om op Zondag te werken, hebben wij reeds meer geschreven. Nu schijnt men volgens veler eigen verklaring zoover gegaan te zijn, dat men een groot aantal Arubaansche arbeiders eenvoudig weg ontslagen heeft, omdat zij geweigerd hebben op Zondag te werken. En in plaats van Arubaansche arbeiders heeft men Engelsche van van de Bovenwindsche eilanden en van Trinidad en Spanjaarden van de kust, in dienst genomen. Deze schijnen het niet zoo nauw te nemen met de zondagsrust en zondagsheiliging, en er voornamelijk op uit te zijn om maar zooveel mogelijk geld te verdienen. Waarschijnlijk heeft dit feit ook wel de drukke emigratie van Arubaansche werklieden naar Curacao gedurende de laatste weken beinvloed.

Moet dit nu zoo maar blijven? dat de Arubanen in hun eigen land moeten wijken voor geimporteerde vreemde arbeiders? Op Curacao zijn ze graag gezien, zooals wij zelfs meermalen uit den mond hunner chefs mochten vernemen. Maar dat gaat toch niet. Van de overvloedige werkgelegenheid die op 't oogenblik op Aruba bestaat, moeten toch de Arubanen zelf op de eerste plaats profiteeren. Dat is toch billijk. En de geïmporteerde vreemde werkkrachten eerst op de tweede plaats wanneer er namelijk een te kort aan werklieden is.

Daarom dringen wij nogmaals dringend aan, zoowel bij Bestuur als bij den Koloniaal Raad, op een Arbeidsinspectie, die de toestanden ter plaatse kan nagaan en bestudeeren, en zien welke maatregelen er moeten genomen worden om de rechten der arbeiders, zoowel moreele als sociale en economische te beschermen.

Want laat men de zaak maar op haar beloop, dan zijn de gevolgen ervan niet te overzien.

Politiewoningen.

Het eerste blok van 6 politiewoningen op Mundo Nobo nadert zijn voltooiing, en met een tweede blok is men al een heel eind op streek. De woningen zien er keurig en netjes uit en zijn voorzien van alle gerief. Het zijn gezellige burgerwoningen, die eenmaal gereed zeker in den smaak zullen vallen. Nu eenmaal de werklieden aan het werk gewoon zijn, zullen de volgende wel vlotter van de hand gaan.

Verslag der K. N. S. M.

De Koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij keert over het afgeloopen jaar slechts drie per cent dividend uit. De vooruitzichten schijnen echter beter te worden.

In het verslag lezen wij o. m.:

De tijdelijke verhooging van de vrachtenmarkt, die aan het einde van 1926 plaats had, en zich over een deel van 1927 uitstrekte, was van weinig invloed op de baten, met ons goederenvervoer behaald, en nauwelijks voldoende om de belangrijk hoogere uitgaven voor brandstoffen te compenseeren. De zaken in enkele gebieden, zooals in het verkeer met de Westkust van Zuid-Amerika en den Levant, waren beter dan in 1926, maar in West-Indië stonden zij nog onder den invloed van concurrentie, welke evenwel in 1927 beëindigd werd.

Het passagiersbedrijf was niet on bevredigend. Meer en meer ontwikkelt zich het toeristenvervoer in wintermaanden met onze lijnen naar de Antillen en Zuid-Amerika, al is Nederlandsche belangstelling daarvoor nog gering.

Voor het loopende jaar zijn de vooruitzichten van de vrachtenmarkt, ondanks de geleidelijk toenemende handelsbeweging, tengevolge van overmatigen, in vele landen door staatssteun aangewakkerden aanbouw van schepen weinig opwekkend. Ondervindt ons bedrijf van een gedeprimeerde vrachtenmarkt niet den vollen invloed, in zulke tijden zoeken trampeerders hun heil in de lijnvaart, gewoonlijk met gering succes, doch ten nadeele van de bestaande diensten.

Een gunstige factor is de daling der prijzen van kolen en stookolie.

De N. V. Koninklijke West-Indische Maildienst, waarvan bijna alle aandeelen in ons bezit zijn, besloot in haar buitengewone vergadering van aandeelhouders van 18 Januari 1927 tot liquidatie per 31 Januari 1927, in verband waarmede wij haar bezittingen tot boekwaarde overnamen. Een eerste uitkeering van 120 pCt. op de aandeelen had reeds plaats. Dienovereenkostig is in het credit van de winst- en verliesrekening een post „Agio aandeelen K. W. I. M. à f. 693.601 — te vinden. De finale liquidatie zal, naar wij verwachten, in den loop van dit jaar kunnen geschieden.

Vermeldden wij reeds in ons vorig jaarverslag den ondergang van het s. s. „Carna" op de rotsen van San Domingo, op 21 December 1927 werd onze vloot opnieuw door een ramp getroffen, n. l. de stranding van het s. s. „Amersfoort" op de klippen bij het eiland Barbuda (W.-I.), welke het verlies van dit fraaie vrachtschip tengevolge had. Evenmin als bij het verlies van de „Carna" waren menschenlevens te betreuren, doch de winstrekening werd zeer ongunstig door beide verliezen beïnvloed.

Het Mexicaansche Treurspel.

Een mooie brochure, uitgegeven door de N. V. Katholiek Internationaal Persbureau, 's Gravenhage, en samengesteld door den Journalist-Directeur van gemeld bureau, den heer L. Lammers.

Na een kort overzicht van land en volk, wordt in felle kleuren en suggestieve taal het treurspel dat zich in Mexico sinds jaren afspeelt, geschilderd. De Katholieken worden op hun plicht gewezen, van te protesteeren en blijven protesteeren om zoo het wereldgeweten wakker te schudden; maar ook op hun plicht om voor de overwinning van het geloof in Mexico te bidden en de Mexicaansche geloofshelden na te volgen.

Een boekje, dat eigenlijk in handen moest komen van ieder katholiek.

De nieuwe Gouverneur.

De nieuwe Gouverneur, Dr. A. Rutgers, vertrok 11 Mei j.l. per S.S. „Stuyvesant" uit Nederland om over Trinidad naar Suriname te reizen. Het schip kwam 26 Mei op Trinidad aan.

Daags daarna vertrok de „Oranje Nassau" naar Suriname, zoodat de nieuwe Bewindsman aldaar op 31 Mei verwacht werd.

De nieuwe Gouverneur is vergezeld van zijn Gade en twee kinderen.

KABELNIEUWS.

Generaal Nobile met zijn bestuurbare luchtballon „Italia", is op zijn reis naar de Noordpool zoek geraakt en is nog steeds zoek. Verschillende expedities zijn uitgetrokken om hem op te sporen.

Volgens de laatste berichten maakt het hulpcomité van Soviet Rusland toebereidselen voor een expeditie naar Frans Joseph land. Men is overtuigd dat Generaal Nobile daar geland is, want men heeft nieuwe berichten daaromtrent opgevangen.

Het draadloos station van Tobolsk, Siberië, heeft een bericht opgevangen van Murmak, en afkomstig van de „Italia", waarin gezegd wordt dat hij in Frans Joseph land gedaald is. Ook het S. S. „Loutchinshi" zegt geluiden van de „Italia" te hebben opgevangen, doch kon ze wegens atmosferische storingen niet duidelijk onderscheiden.

Almacén Americano van
MARIO PINEDO & Co.

Afdeeling Meubelen
Prinsenstraat 17 c.

Pas ontvangen een groote sorteering.

Rieten en Weenerstoelen tegen zeer billijke prijzen.

Komt, ziet en overtuigt u. 35

Maduro's Bank
Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 2.250.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons,
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten. Spaarbank.

APOTHEEK
"Botica Nacional"

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker

AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY
Breedestraat, Otrabanda Telefon No. 256.

Spoedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren
Alle Foto-artikelen
Allerlei Soorten van
Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en Limonade
VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl.	0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	„	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	„	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn]per blik van 5 gallons	„	8,50
Smeeroliën:		
„Single Shell" ex pomp per gallon	„	1,25
„Double Shell" ex pomp per gallon	„	2,—
„Triple Shell" ex pomp per gallon	„	2,50
Cokes per ton	„	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor "Delco" installaties enz. per gallon	„	0,34

De levering van „Kero-Gasolie" geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

55

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven,
Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New-York,
New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's.

Afdeeling Spaarkas.

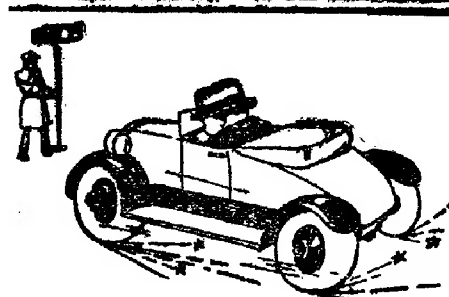
Afdeeling Assurantie.

V. ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA. Agenten. 10

WASCANA

MENSING& Co. Vertegenwoordigers

Do Not Slam on Your Brakes and Slide the Tires

If you do, it's much as if you used an emery wheel to grind away several hundred miles of useful wear. Treat your tires with ordinary care.

Drive in our service station regularly and let us check the air pressure in your tires and inspect them for cuts and bruises.

Firestone
GUM-DIPPED TIRES

SOLE DISTRIBUTORS:
A. D. CAPRILES & Co.
Heerenstraat No. 20.

Sub-dealers.
Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semikok
B. J. Arends Aruba.

Timmerlieden.

Gevraagd timmerlieden, die in Nederland hun vakopleiding hebben ontvangen.

Inlichtingen omtrent salarieering, werktijd, enz. worden op werkdagen tusschen 9 en 10½ uur v. m. op het Departement van Openbare Werken verstrekt.

Curaçao, 21 Mei 1928.

De Directeur der Openbare Werken

3—4 I. Th. VAN ROSSE.

ADVERTENTIE.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, **A.** *brengt in herinnering:*

1e dat volgens het gestelde in de *Verordening betreffende de heffing van de belasting op veer-en vrachtponten op het eiland Curaçao (P. B. 1881 Nr 25) op den achtersteven van elke pont, zoowel van binnen als van buiten met duidelijke cijfers moet zijn gesteld het nummer voor de pont, op aanzoek daartoe, ter administratie van financiën verkregen.*

2e: dat niemand een publieke veer of vrachtpont in de vaart mag hebben zonder voorzien te zijn van een schriftelijke vergunning afgegeven door den Inspecteur van Belastingen.

B. *bepaalt op grond van het gestelde in art. 10 van bovenvermelde Verordening en in art. 5 van de Keur, regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao (P. B. 1915, Nr 11), dat ieder voerder van een publieke veer of vrachtpont in het bezit moet zijn van een door den Commissaris van Politie geviseerd afschrift van de onder* **A 2e** *vermelde vergunning en dat dit afschrift op eerste vordering daartoe aan de politie ter inzage moet worden afgegeven.*

C. *verzoekt een ieder die bij het gebruik van publieke veer-of vrachtponten moeilijkheden mocht ondervinden daarvan den spoedigste melding te willen maken aan de politie, onder vermelding van het nummer van de pont en het uur waarop deze moeilijkheden zich voordeden.*

Willemstad, 25 Mei 1928.

De Procureur-Generaal voornoemd.

3—3 M. VAN DIJK.

MENSING & CO. AGENTEN

„La Opera"

I. BAIZ *Heerenstraat no. 5,*

In voorraad pas ontvangen:

Belgische Muurtegels, Belgische vloertegels, Engelsche Voetbalschoenen, Binnen- en Buitenballen, Knieen Enkelbanden, Voetbalpompen, Engelsche Fietsen, merk: CONFIDENCE, Holl. Fietsen, merk: "AVENKA", en de reeds zeer bekende draagbare FONOGRAAF:

"DECCA".

Merk Milkmaid
GESTERILISEERDE
Natuurlijke Melk

Zuivere MELK beteekent gezondheid
MERK MILKMAID is de waarborg voor zuiverheid

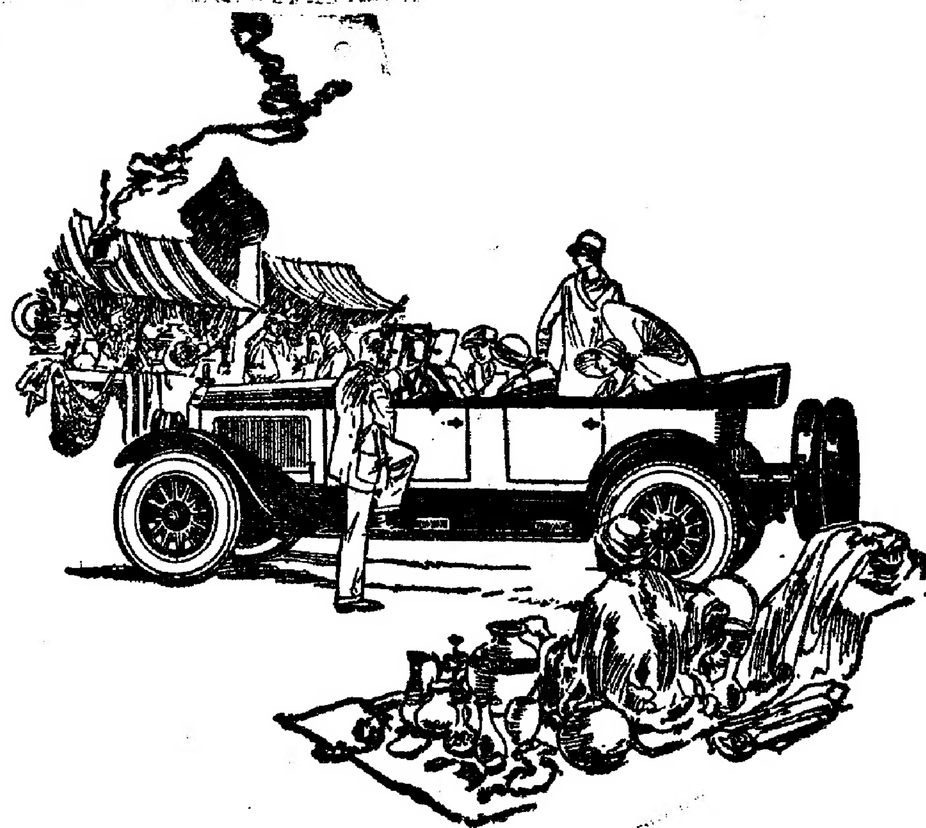

Volle Room
Versche Melk
Gesteriliseerd
Niet gecondenseerd noch geconserveerd

GEEN BACTERIËN · GEEN TYPHUS

TE KOOP BIJ DE FIRMA
C. WINKEL & ZONEN.

BUICK IS
Far ahead
IN VALUE

Between $ 1000 and $ 2000
There's No Car that
Compares with Buck

Few people will question that statement, and many will insist that Buick leadership extends well beyond the price limits mentioned above.

Comb the field and you'll come right back to Buick for the style, colors upholsteries and appointments of its bodies by Fisher.

Make the same test in performance and again you'il select Buick for the power, getaway and dependability of its Valve-in-Head sixcylinder engine-*vibrationless beyond belief.*

Compare specifications and you'll find further proof of Buick superiority in Buick's Lovejoy Hydraulic Shock Absorbers, Double-Drop Framef Sealed Chassis, Mechanical Four-Wheel Brakes and a host of features not combined in any other car.

Buy your car carefully. Make thorough comparisons. Prove to yoursel, that Buick outpoints all other cars selling between $ 1000 and $ 2000.

West-India Mercantile Co. Ltd. Agents.

Gesterilizeerde Melk
„Bordens Peerless"

IS GEWIS DE BESTE.

Bevat meer room
Is de goedkoopste.

Er is room in elke druppel

Vraagt gratis bij
C. WINKEL & ZONEN,
het boekje „Algunos Platos Deliciosos.

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch.
VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:
SS. „Venezuela" — **14 Juni.**
SS. „Van Rensselaer" — **28 Juni.**

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:
SS. „Stuyvesant" — **14 Juni.**
SS. „Venezuela" — **28 Juni**

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:
SS. „Nickerie" — **11 Juni.**
SS. „Cottica" — **2 Juli.**

NAAR New-York:
SS. „Flora" — **8 Juni.**
„SS. „Amor" — **15 Juni.**

Bovendien wordt een geregelde dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo v. met de S.S. „Atlas", „Midas" en „Brion".